

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko

Konwentu Powiatów Województwa Małopolskiego z dnia 5 grudnia 2023 roku

w sprawie poparcia wystąpienia Zarządu Związku Powiatów Polskich, dotyczącego przyjęcia na początku nowej kadencji Parlamentu zmian legislacyjnych istotnych z punktu widzenia powiatów

Konwent Powiatów Województwa Małopolskiego przyjmuje zaproponowane przez Zarząd ZPP postulaty, jako niezbędne do dalszego rozwoju wspólnot powiatowych.

I. Zagadnienia wymagające natychmiastowego uregulowania

Ustabilizowanie dochodów własnych powiatów zapewniające możliwość realnego długoterminowego planowania finansowego:

- 1) objęcie podatku dochodowego od osób fizycznych płaconego ryczałtem takimi samymi zasadami podziału między podsektor rządowy i podsektor samorządowy finansów publicznych jak podatku płaconego wg skali podatkowej;
- 2) zwiększenie udziału jednostek samorządu terytorialnego w CIT do poziomu analogicznego jak w PIT, ale z innym podziałem wewnętrznym (wyraźnie większy udział powiatów);
- 3) ustalenie takiej wysokości i algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej, aby środki trafiające do powiatów pokrywały bieżące koszty funkcjonowania oświaty ponadpodstawowej i innych zadań oświatowych realizowanych przez powiaty (tak jak to było nieprzerwanie do roku 2015).

II. Zagadnienia bieżące możliwe do rozwiązania poprzez prostą nowelizację przepisów

1. Zagadnienia finansowe:

- 1) uwzględnienie w systemie równoważenia dochodów (janosikowe) efektów działania części wyrównawczej subwencji ogólnej;

2) waloryzacja wszystkich opłat administracyjnych za czynności realizowane przez powiaty zgodnie ze wskaźnikiem inflacji i wprowadzenie mechanizmów automatycznej waloryzacji opłat na przyszłość;

3) ponowne przeliczenie stawki dotacji wypłacanej na pensjonariuszy DPS umieszczonych na tzw. starych zasadach i zmiana obecnego algorytmu powodującego konsekwentne zaniżanie dotacji rok do roku;

4) urealnienie wysokości dotacji przyznawanej na działalność zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności;

5) przywrócenie realnej wartości dotacji przyznawanej na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

2. Edukacja

1) dostosowanie standardu zatrudnienia psychologów w szkołach do sytuacji na rynku pracy (już w tej chwili, przy przejściowo obniżonym standardzie szkoły mają problem z obsadzeniem wakatów, bo specjalistów chętnych do pracy w szkole po prostu nie ma);

2) udrożnienie systemu kierowania do młodzieżowych ośrodków wychowawczych, w szczególności poprzez powrót do realizacji tego zadania w sposób zdecentralizowany;

3) pozbawienie organów nadzoru pedagogicznego wiążącego wpływu na kwestie organizacji sieci szkolnej.

3. Ochrona zdrowia:

1) ponowna rzetelna wycena poszczególnych świadczeń i zagwarantowanie uczciwej waloryzacji wycen, zwłaszcza w sytuacji podniesienia poziomu pensji minimalnych w poszczególnych zawodach leczniczych;

2) pilna nowelizacja ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, gdyż obecna ustawa jest źródłem konfliktów na linii pracownik-pracodawca, jest sprzeczna z Kodeksem Pracy i naraża podmioty lecznicze na ryzyko przegranych sporów w sądach pracy ze skutkami liczonymi w setkach milionów złotych;

3) uchwalenie nowych przepisów dotyczących stwierdzania zgonu – wskazujących jednoznacznie lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej jako zobowiązanych do stwierdzania zgonu;

4) wprowadzenie dedykowanych rozwiązań zapewniających finansowanie opieki pielęgniarstwa dla pensjonariuszy domów pomocy społecznej ze środków NFZ.

4. Infrastruktura:

1) zwolnienie powiatów z obowiązku wykupu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów, które po usunięciu z drogi przypadły na rzecz powiatu a przeznaczone zostają do demontażu (likwidacji);

2) zniesienie obciążeń biurokratycznych przewidujących konieczność corocznego ustalania stawek opłat za usuwanie i przechowywanie pojazdów oraz łodzi.

5. Ochrona środowiska:

1) uzależnienie udzielenia informacji o środowisku od uprzedniego uiszczenia opłaty (obecnie opłata jest należna, ale informacja jest udzielana niezależnie od uiszczenia opłaty);

2) przeniesienie obowiązków związanych z prowadzeniem parkingów dla pojazdów przewożących odpady niebezpieczne na któryś z wyższych poziomów organizacji państwa (województwa albo administrację rządową).

6. Zagadnienia administracji publicznej i bezpieczeństwa:

1) normatywne rozwiązanie problemu dualizmu systemu eDoręczeń i ePUAP poprzedzone w razie potrzeby wydłużeniem okresu vacatio legis przepisów dotyczących doręczeń elektronicznych;

2) normatywne przesądzenie trybu procedowania starostów jako organów wydających prawa jazdy w przypadku przekroczenia przez kierowcę prędkości 50 km/h w obszarze zabudowanym.

III. Zagadnienia systemowe

1. Dochody i majątek:

1) opracowanie nowego system dochodów JST uwzględniającego w przypadku powiatów przyznanie władztwa podatkowego w zakresie wybranych podatków oraz dochody transferowe w wysokości powiązanej z wpływami z VAT;

2) odejście od opłaty skarbowej stanowiącej w całości dochód gmin niezależnie od organu wykonującego dane czynności urzędowe na rzecz opłat administracyjnych przysługujących organowi wykonującemu dane czynności;

3) przekazanie powiatom mienia Skarbu Państwa.

2. Edukacja:

1) zmiana zasady finansowania oświaty poprzez odejście od algorytmu podziału z góry ustalonej części oświatowej subwencji ogólnej na algorytm naliczania części oświatowej subwencji ogólnej w zależności od potrzeb;

2) ujednoczenie zasad zatrudniania nauczycieli w publicznych i niepublicznych jednostkach systemu oświaty.

3. Ochrona zdrowia:

wdrożenie idei lokalnych centrów zdrowia.

4. Polityka społeczna:

opracowanie programu wspierającego rozwój rodzinnej pieczy zastępczej.

5. Infrastruktura:

1) systemowa rekateryzacja dróg zapewniająca pozostanie w kategorii dróg powiatowych wyłącznie dróg spełniających warunki ustawowe;

2) przyznanie realnych uprawnień starostom jako organom zarządzającym ruchem drogowym względem zarządców dróg;

3) zmiana systemu organizacyjnego publicznego transportu zbiorowego ułatwiająca tworzenie spójnego systemu transportowego (w praktyce oznacza to konieczność ograniczenia liczby organizatorów PTZ i oparcie organizacji na poziomie powiatowym).

6. Ochrona środowiska:

1) uporządkowanie przepisów regulujących nadzór starosty nad lasami prywatnymi;

2) zagwarantowanie, aby co najmniej połowa środków z tytułu sprzedaży praw do emisji gazów cieplarnianych trafiła do samorządu terytorialnego na przedsięwzięcia związane ze zwiększaniem efektywności energetycznej (i analogiczne przedsięwzięcia).

7. Zagadnienia administracji publicznej i bezpieczeństwa:

odtworzenie systemu obrony cywilnej (i bezpieczeństwa ludności) w powiązaniu z systemem zarządzania kryzysowego.

Ponadto Konwent Powiatów Województwa Małopolskiego postuluje o:

- 1. utrzymanie Programu Inwestycji Strategicznych,**
- 2. dofinansowanie systemu pomocy społecznej.**

Przewodniczący
Konwentu Powiatów
Województwa Małopolskiego

Wojciech Pałka